

Lectura fàcil

Itinerari

Identitats

De l'exposició

“La Col·lecció de l'IVAM fins hui”

IVAM

EXEMPLAR DE CONSULTA
TORNA'M A L'EIXIDA

L'**IVAM** vol que les persones amb dificultats de comprensió tinguin accés a la cultura.

Per això fa anys que treballa amb Plena inclusió Comunitat Valenciana. Aquesta organització treballa pels drets de les persones amb discapacitat intel·lectual.

Plena inclusió Comunitat Valenciana ajuda l'**IVAM** a posar en marxa el seu pla d'accessibilitat universal.

L'equip d'accessibilitat cognitiva de Plena inclusió Comunitat Valenciana ha adaptat i validat aquest document en lectura fàcil.

La lectura fàcil és una forma d'escriure textos de manera més senzilla perquè es compreguen millor.

La lectura fàcil és bona per a moltes persones. Per exemple:

- Persones amb discapacitat intel·lectual.
- Persones que venen d'altres països i no coneixen l'idioma.
- Turistes.
- Persones majors.
- O persones a les quals els costa llegir.

IVAM: és el nom d'aquest museu. I significa Institut Valencià d'Art Modern.

La Col·lecció de l'IVAM fins hui

és el títol d'una exposició que mostra un conjunt d'obres que són de l'IVAM.

Pots veure aquesta exposició de 2 formes:

- Visitar les diferents sales i veure totes les obres que formen l'exposició.
- Triar un **itinerari** i veure només les obres que formen part d'eixe **itinerari**.

L'exposició té 4 **itineraris** diferents.

En aquest document tens l'explicació de l'**itinerari** que es diu **Identitats**.

L'**itinerari Identitats** ens mostra obres sobre el gènere i la identitat durant el segle 20.

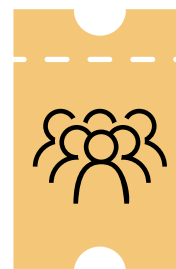
El gènere és la forma en què la nostra societat explica:

- Què és ser home.
- Què és ser dona.
- Què és tindre una altra identitat.

El gènere inclou algunes idees generals sobre com ha de ser una persona.

Itinerari: és un recorregut pel museu, que mostra diverses obres sobre un mateix tema.

Les obres de l'**itinerari Identitats** les trobaràs perquè tenen aquest dibuix de color taronja en el terra de la sala.

I les obres en lectura fàcil de cada **itinerari** les trobaràs perquè també tenen aquest dibuix en el terra de la sala.

Has de buscar els dos dibuixos junts per a trobar les obres en Lectura Fàcil.

Encara que no sempre és així.
Per exemple: algunes persones creuen
que les dones són sensibles
i els hòmens són forts.

La identitat és la forma en què una persona
es veu a si mateixa i entén qui és.

Les obres d'aquest recorregut mostren
debats importants sobre:

- L'art feminista.
- Els estudis de gènere.
- La representació de les persones en l'art.

Algunes obres mostren idees
que van ser noves en la seua època.
I altres obres mostren idees
sobre el gènere i la identitat
que ja es coneixien en el seu temps.

Aquestes obres expliquen com van canviar
algunes maneres de pensar amb el pas del temps.

L'art servix per a crear coses boniques.
Però també servix per a:

- Pensar.
- Fer-se preguntes.
- Expressar idees.
- Canviar la manera de veure les persones.
- I canviar el món i la societat.

Recorregut

Aquesta exposició està en les galeries 4 i 5.

Cada galeria té 5 sales.

Per a passar d'una galeria a una altra
travessaràs unes portes.

Visitaràs un total de 10 sales.

Veuràs que els noms d'algunes obres
són un poc complicats.

I alguns estan en un altre idioma.

No busques el significat del títol.

El més important és que entengues l'obra
i el missatge que ens transmet el seu artista.

SALA 1

La màscara i la construcció de la identitat

Durant el segle 20, les imatges
van ser molt importants per a entendre
la identitat de les persones en l'art.

Molts artistes van expressar que una persona
pot tindre diferents maneres de presentar-se.

I per a expressar aquesta idea van usar:

- Fotografies.
- Disfresses.
- Màscares.
- Espills.

Aquestes obres ens fan pensar que la identitat de cada persona pot canviar i no sempre és la mateixa.

A la sala 1 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

■ Artista: Claude Cahun.

Títol de l'obra: **Aveux non avenues.**

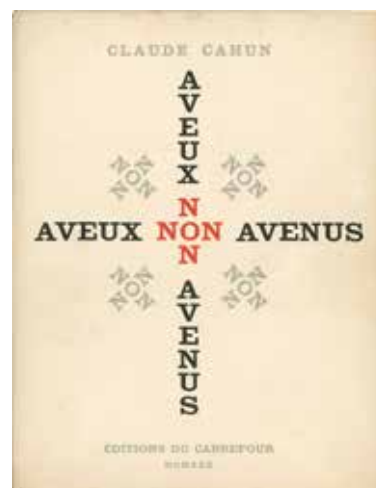
De l'any 1930.

Aquesta obra està en una **vitrina**.

Aquesta obra és un llibre i mescla diversos elements:

- Autobiografia.
És quan un artista escriu sobre la seua pròpia vida.
- Assaig:
És un text on una persona explica moltes idees sobre un mateix tema.
- Ficció:
Quan alguna cosa no és real.
Per exemple, la història d'una novella o d'una pel·lícula.
- Poesia visual.
És un poema que està fet amb imatges.

L'obra explica que la idea d'identitat canvia i no és una cosa fixa.

Artista: Claude Cahun.

Títol de l'obra: **Aveux non avenues.**

De l'any 1930.

Vitrina: moble amb un cristall que té dins objectes importants de l'exposició, per exemple llibres.

Per a l'autora no hi ha una separació clara entre:

- Allò masculí i allò femení.
- L'interior i l'exterior.
- La realitat o la ficció.

L'autora crea **fotomuntatges** juntament amb l'artista Marcel Moore.

En els **fotomuntatges** utilitza:

- Espills.
- Màscares.
- Imatges dobles.
- Androgínia:
Imatges que mesclen característiques masculines i femenines.

■ Artista: Grete Stern.

Títol de l'obra: **Serie Sueños.**

Dels anys 1948 a 1951.

Esta obra són **fotomuntatges** que mostren situacions de la vida privada de les dones.

Les dones apareixen observades, tancades o amb poca llibertat.

Fotomuntatge: és un disseny on es mesclen diverses fotos per a expressar una idea.

Artista: Grete Stern.

Títol de l'obra: **Serie Sueños.**

Dels anys 1948 a 1951.

L'obra mostra els problemes
que tenien totes les dones.

Perquè elles desitjaven tindre més llibertat,
però la societat del moment no les deixava.

L'artista publicava aquests fotomuntatges
en una revista.

Les lectores li contaven els seus somnis
i l'artista les responia amb aquests fotomuntatges.

Són imatges estranyes que representen
els somnis i expliquen que la dona
no era lliure i només treballava a casa.

SALA 2

La imatge com a eina per a canviar la societat

Durant els anys 1920 i 1930,
a la Unió Soviètica hi ha una revolució
per a crear un nou govern.

Els artistes usen la imatge de la seua obra
per a donar suport als canvis polítics i socials.
I abandonen les normes més tradicionals.

En aquesta revolució,
les dones van ser molt importants.

I un d'aquests canvis
va ser la idea de gènere.
Artistes com Valentina Kulagina
van crear cartells on explicaven
aquestes idees.

A la sala 2 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

- Artista: Aleksandr Ródtxenko.
Títol de l'obra: **Pro eto.**
De l'any 1923.

Aquesta obra està en una **vitrina**.
És un llibre i mescla diversos elements.

Aleksandr Ródtxenko crea aquesta obra
junt a Vladímir Maiakovski.
Aleksandr Ródtxenko és l'artista
que fa els fotomuntatges.
I Vladímir Maiakovski crea els poemes
on expressa allò que sent.
També escriu sobre l'amor.

El llibre crea un món d'imatges
amb molts detalls.
Ródtxenko usa imatges retallades de revistes
i fotografies dels protagonistes.
També usa imatges de telèfons,
ponts o edificis molt alts.

Mescla imatges de coses reals
amb coses que s'imagina.

Hi ha un personatge del llibre molt important.

Artista: Aleksandr Ródtxenko.
Títol de l'obra: **Pro eto.**
De l'any 1923.

Vitrina: moble
amb un vidre que
té dins objectes
 importants de
l'exposició, per
exemple llibres.

És una dona que es diu Lily Brik.
Ella inspira a l'autor i participa en l'obra.
Ella representa la dona moderna
en la Unió Soviètica.

Lily Brik apareix a vegades
com un personatge amb veu pròpia.
I a vegades és la imatge de la dona
que l'autor estima i desitja.

L'obra ens fa pensar sobre la identitat
i les relacions entre dones i hòmens.

- Artista: Valentina Kulagina.
Títol de l'obra: **Obreras de choque,
consolidad las brigadas de choque.**
De l'any 1931.

L'obra mostra a la dona
com una persona activa
dins de la societat.

La Brigada de Xoc era un grup
d'artistes que feien fotomuntatges
a la Unió Soviètica.

I la imatge d'esta obra
va servir per animar la societat
a participar en els canvis
que el govern soviètic impulsava.

Artista: Valentina Kulagina.
Títol de l'obra: **Obreras de
choque, consolidad
las brigadas de choque.**
De l'any 1931.

SALA 3

La imatge com a desig de canvi

Durant els primers mesos de la Guerra Civil espanyola, algunes dones van participar en les milícies.

Les milícies eren grups de persones armades que col·laboraven en la guerra.

Hi havia una organització que es deia Mujeres libres. Aquesta organització volia que les dones foren independents i participaren en els canvis de la societat.

A la sala 3 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

- Autor: Agustí Centelles.
Títol de l'obra: **Voluntarios.**
De l'any 1936.

La fotografia mostra una miliciana. La dona porta una arma i participa de manera activa en la guerra.

Aquesta imatge és contrària a la idea tradicional. Perquè la tradició deia que les dones no anaven a la guerra. Elles es quedaven a casa a cuidar altres persones.

Autor: Agustí Centelles.
Títol de l'obra: **Voluntarios.**
De l'any 1936.

■ Fotografia d'autoria anònima

Autoria anònima significa que no sabem el nom de la persona que va fer aquesta foto.

La imatge mostra a dones en la zona de guerra.

La fotografia explica el desig de construir una societat diferent, on les dones puguin fer les mateixes coses que fan els hòmens.

Fotografia d'autoria anònima.

SALA 4

Relacions de poder

La teoria feminista diu que la pintura no és una tècnica lliure i igual per als hòmens i les dones.

L'art depén de la societat, dels diners i de les normes de les **institucions de l'art**.
L'art no depén només del talent de la persona.

Institucions de l'art:
són les acadèmies d'art i els museus.

La trajectòria de l'artista Lee Krasner ajuda a comprendre aquestes diferències. Ella va ser una pintora molt important i el seu treball ens servix per a entendre les dificultats que tenien les dones artistes per a ser famoses.

A la sala 4 hi ha 1 obra en lectura fàcil.

■ Artista: Lee Krasner.

Títol de l'obra: **Abstract nº2.**

Dels anys 1946 a 1948.

Aquesta pintura forma part
d'una sèrie de pintures
que es diu **Little Images.**

Els autors de l'**Expressionisme abstracte**
pintaven formes i obres més grans.
Com ella pintava obres més xicotetes
semblava que eren menys importants.
Però les seues obres també segueixen l'estil
de l'**Expressionisme abstracte.**

Ella va tindre una relació amb un artista molt famós.
I la societat del moment li va donar més importància
a les obres de la seua parella.

És quasi segur que la seua parella pintava
obres més grans i ocupava tot l'estudi.
I per això ella pintava obres més xicotetes.

Però Lee Krasner tenia molt de talent
i les seues obres eren molt bones.

La superfície d'aquest quadre està plena
d'unes xicotetes marques
que es repetixen i ocupen tot el quadre.

Artista: Lee Krasner.

Títol de l'obra: **Abstract nº2.**

Dels anys 1946 a 1948.

Expressionisme abstracte: grup d'artistes que pintaven coses que no eren reals. Usaven les línies, les taques i els colors per a expressar les seues emocions.

SALA 5

La diferència i les normes socials

Les imatges i les fotos d'aquesta sala ens servixen per a preguntar-nos sobre la nostra identitat. La identitat és la forma en què una persona es veu a si mateixa i entén qui és.

L'obra de Diane Arbus ens fa pensar en la forma en la qual mirem als altres. La societat ens diu què és normal. I també ens diu allò que és diferent.

Diane Arbus va fer fotos de coses que no ens semblen normals. I vol que pensem sobre elles. Per què no ens semblen normals?

Per a l'artista Diane Arbus, hi ha 3 coses que influïxen en la identitat:

- Les normes de la societat.
- Les modes.
- El poder.

A la sala 5 hi ha 1 obra en lectura fàcil:

■ Artista: Diane Arbus.

Títol de l'obra:

Two boys smoking in Central Park, N.Y.C.

De l'any 1963.

Artista: Diane Arbus.

Títol de l'obra: **Two boys smoking in Central Park, N.Y.C.**

De l'any 1963.

La fotografia mostra 2 xiquets
fumant en un parc
a la ciutat de Nova York.
Els dos xiquets es comporten com adults.

Aquesta imatge ens explica
que cada persona construeix la seua identitat.
Aquests xiquets copien i aprenen
comportaments i modes de la societat.
I així imiten o construeixen la seua identitat.

SALA 6

Ús de la imatge de la dona per a crear normes

Amb l'arribada de l'Art Pop i la televisió,
les imatges es van convertir
en una cosa molt important en la vida diària.

La publicitat, el cinema i les revistes
usaven models que ens mostraven
com havien de ser les persones.

I això va servir per a mostrar
un model de dona:

- Alta i prima.
- Destacava una part del seu cos
que era perfecta, com els ulls o els llavis.
- Una dona ideal que no era real.

A la sala 6 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

■ Artista: Amparo Segarra.

Títol de l'obra: **Serie Nueva York.**

De l'any 1960.

L'artista utilitza imatges de la publicitat i d'altres mitjans de comunicació.

Retalla i reorganitza les imatges per a crear nous significats.

L'obra ens ensenya els problemes que patixen les dones:

- La publicitat usa el cos de la dona per a provocar el desig i atraure compradors.
- La societat els diu com han de comportar-se.
- Les imatges tracten a la dona de manera injusta. I això també és violència cap a la dona.

■ Artista: Isabel Oliver.

Títol de l'obra: **Cirugía.**

De la sèrie **La mujer.**

De l'any 1971.

La pintura mostra com la societat construeix la feminitat.

La feminitat és la imatge del cos femení i el comportament de les dones.

Artista: Amparo Segarra.

Títol de l'obra:

Serie Nueva York.

De l'any 1960.

Artista: Isabel Oliver.

Títol de l'obra: **Cirugía.**

De la sèrie **La mujer.**

De l'any 1971.

L'artista critica la pressió
que patixen les dones per culpa de:

- Els models de bellesa.
Obliguen la dona a tindre
un cos perfecte.
- La medicina.
Operar-se el cos
per a canviar el seu aspecte físic.
- La publicitat.
Els anuncis diuen com ha de ser
el cos de la dona.
- El consum.
La dona sembla un producte
que es pot comprar.

L'artista mostra que la feminitat
és una cosa que inventen la societat i les modes.

SALA 7

En aquesta sala no hi ha obres en lectura fàcil.
Visita de manera lliure aquesta sala.
Observa les obres i descobrix
els missatges que transmeten.

SALA 8

La construcció de la mirada

Durant les dècades de 1970 i 1980, molts artistes critiquen l'ús de les imatges en la societat.

Els artistes van estudiar:

- Com es creen les imatges.
- Qui crea les imatges.
- Les persones que miren les imatges.
- I qui mira a eixes persones.

Per això van estudiar aquestes 3 imatges:

- La fotografia.
- El vídeo.
- La performance.

És una manera de fer art

on l'artista utilitza el seu propi cos.

I transmet un missatge amb els seus moviments.

Les imatges expliquen les relacions de poder.

Les imatges mostren les persones que manen en la societat.

I les persones que estan controlades.

A la sala 8 hi ha 2 obres en lectura fàcil.

■ Artista: Cindy Sherman.

Títol de l'obra: **Untitled Film Still.**

De l'any 1978.

Artista: Cindy Sherman.

Títol de l'obra:

Untitled Film Still.

De l'any 1978.

En aquesta obra, l'artista utilitza disfresses i poses per a representar diferents personatges femenins. I critica els **estereotips** sobre les dones que veiem al cinema i altres mitjans.

Ella ix en la foto
però representa una altra persona.
Quan ix en la foto no és ella.
És com si fora una model
o una actriu.

Utilitza la foto per a criticar el poder
de la mirada de l'home sobre la dona.

- Autora: Sanja Iveković.
Títol de l'obra: **Make-up – Make-down.**
De l'any 1978.

El vídeo mostra l'acte de maquillar-se.
Però no es veu la cara de la dona.
Només es veuen unes mans que usen
els productes de bellesa.

Com la cara de la dona no ix en el vídeo,
mostra a la dona com si només importaren
parts d'ella.

D'esta manera, l'artista critica la idea
que les dones han d'arreglar-se
per a agradar a altres persones.

Estereotip: és una idea simple i repetida sobre un grup de persones. Aquesta idea no és veritat. Per exemple, que a totes les dones els agrada el color rosa.

Autora: Sanja Iveković.
Títol de l'obra:
Make-up – Make-down.
De l'any 1978.

SALA 9

La identitat com una cosa que canvia

Durant els anys noranta, molts artistes van treballar temes relacionats amb el gènere i la identitat.

Aquestes obres mostren que la identitat canvia amb les experiències i les relacions socials.

A la sala 9 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

- Artista: Azucena Vieites.
Títol de l'obra: **Juguemos a prisioneras.**
Dels anys 1993 a 1996.

L'artista utilitza dibuixos i imatges de la cultura dels anys 90.
I crea un arxiu personal amb estos records i experiències que han format la seua identitat.

Hi ha diverses coses que ens ajuden a construir qui som.
A vegades són coses que ens agraden.
I altres vegades acceptem coses perquè la societat espera que les acceptem.

També usa les imatges per a provar noves formes d'art.
I criticar com l'art sol representar les persones i la realitat.

Artista: Azucena Vieites.
Títol de l'obra:
Juguemos a prisioneras.
Dels anys 1993 a 1996.

■ Autora: Gillian Wearing.

Títol de l'obra: **Olia.**

De l'any 1993.

L'artista usa una màscara
i elements artificials
per a paréixer una altra persona.
La fotografia mostra que la identitat
pot tindre moltes formes
i no sempre és fàcil de definir.

SALA 10

La construcció de la identitat en l'actualitat

En el segle 21, els artistes també reflexionen
sobre el gènere i la identitat.

Les obres mostren que la identitat
està relacionada amb:

- La història.
- La cultura.
- La societat.
- Allò que cada persona creu o espera.
- La identitat pot canviar al llarg de la vida.

A la sala 10 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

■ Artistes: Cabello / Carceller.

Títol de l'obra:

Lost in Transition_un poema performativo.

De l'any 2016.

Aquesta obra és un vídeo.

Representa la identitat
com un procés de canvi.

I dona visibilitat a les persones
amb identitats diverses.

Per a representar aquest canvi,
en el vídeo veiem persones
amb identitats diverses
que baixen unes escales.

Per exemple:

- Trans:

Una persona Trans s'identifica
amb el gènere contrari
a aquell amb el qual ha nascut,
d'acord amb els seus genitals.

Per exemple, naix amb vulva
i és un home.

Artistes: Cabello / Carceller.

Títol de l'obra:

Lost in Transition_un poema performativo.

De l'any 2016.

- **Drag:**
Una persona Drag és normalment un home que es vist com una persona de sexe contrari.
Utilitza un vestuari i maquillatge molt cridaner.
- **Genderqueer**
Una persona genderqueer pot identificar-se amb molts gèneres o amb cap d'ells.
- **Genderfluid**
Una persona genderfluid té una identitat de gènere que no és fixa.

■ **Artista:** Zanele Muholi.

Títol de l'obra: Sèrie **Somnyama Ngonyama.**
De l'any 2012.

L'artista utilitza **autoretrats** per a reflexionar sobre la raça, el gènere i la història.

L'obra defén la visibilitat i la dignitat de les persones negres que tenen diferents maneres d'estimar, sentir i ser.

Artista: Zanele Muholi.
Títol de l'obra:
Sèrie **Somnyama Ngonyama.**
De l'any 2012.

Autoretrat: és una imatge que una persona fa de si mateixa.

Per exemple:

- Dones lesbianes.

A una dona lesbiana
li agraden les dones
i té sentiments o relacions
sexuals o afectives amb elles.

- Hòmens Gais.

A un home gai li agraden els hòmens.
Té sentiments o relacions afectives
i sexuals amb ells.

- Persona Queer.

Una persona que no vol posar
una etiqueta concreta a la seua identitat.

Exposició:

“La Col·lecció de l'IVAM fins hui”

Del 17 de juny 2026 al 23 d'abril 2028

Comissariat:

- Blanca de la Torre
- Marta Arroyo
- Ramon Escrivà
- Mª Jesús Folch
- Yolanda Franco
- Teresa Millet
- Sandra Moros
- Josep Salvador

Un text adaptat i validat per persones amb discapacitat intel·lectual.

Més informació en: <https://www.inclusion-europe.eu/easy-to-read/>

Institut Valencià d'Art Modern. Centre Julio González

Guillem de Castro, 118. 46003 València

Contacte: educacio@ivam.es. T. 963 176 627

GENERALITAT
VALENCIANA

IVAM

